

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024
Fortificarea rezilienței, competitivității și durabilității economiei Republicii Moldova în
contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană
Codul subprogramului 030101

Cercetarea realizată în cadrul subprogramului a contribuit la dezvoltarea unui cadru metodologic integrat, care permite evaluarea rezilienței economice pe diverse dimensiuni și sectoare, analiza competitivității și sustenabilității, oferind instrumente utile și soluții practice pentru consolidarea economiei naționale. Principalele rezultate obținute și implementate, ținând cont de obiectivele stabilite sunt:

- A fost elaborat un cadru teoretic integrat, incluzând: sistemul de evaluare a rezilienței economice, bazat pe corelarea indicatorilor macro și microeconomici; conceptul finanțării sustenabile și modelul agriculturii durabile, cu parametri de reziliență adaptați sectorului agricol și cadrul metodologic pentru evaluarea competitivității întreprinderilor bazat pe un sistem coerent de principii, variabile și relații care permite aplicabilitatea lor în cercetare și practică.
- Studiile bunelor practici în finanțarea sustenabilă și agricultura durabilă, analizele empirice naționale analizele au contribuit la identificarea mecanismelor optime de adaptare și implementare pentru Moldova. Cercetarea a evidențiat nivelul de pregătire și motivație a populației pentru tranziția economică sustenabilă și a formulat propuneri concrete pentru promovarea economiei verzi și circulare.
- Au fost dezvoltate modele, metode de măsurare și sisteme de indicatori relevante pentru monitorizarea economiei naționale și compararea acesteia cu tendințele UE. Acestea contribuie la transferul bunelor practici și la consolidarea rezilienței economice, competitivității și tranziției către o economie durabilă;
- Au fost elaborate metodologii noi precum metodologia de evaluare a competitivității întreprinderilor la nivel sectorial și regional bazată pe Indicele Competitivității Întreprinderilor (ICI) și metodologia de evaluare a infrastructurii instituțiilor de învățământ superior. La fel, au fost estimați indicatorii Costurile unitare ale muncii și Ratele reale efective de schimb. Aceste instrumente reprezintă o bază metodologică solidă pentru a realiza estimări și ratinguri, a crea profiluri și formula constatări și recomandări privind evoluția domeniilor vizate în vederea informării autorităților publice și altor părți interesate;
- A fost dezvoltat un model pentru implementarea proiectelor de panouri fotovoltaice în instituțiile publice, incluzând analiza SWOT și studiul de fezabilitate. Acesta reprezintă un exemplu practic pentru instituțiile publice și antreprenorii din economia verde, demonstrând viabilitatea energiei regenerabile și facilitând extinderea inițiativelor similare.

Rezultatele sunt diseminate prin 129 de lucrări științifice publicate, 5 lucrări analitice, 6 postere prezentate la expoziții internaționale și 2 opere științifice.

Vizibilitatea este promovată prin 11 lucrări științifice în diferite reviste și volume de lucrări indexate în baze de date WoS/ Scopus /Springer și 42 de articole publicate în reviste de specialitate de peste hotare și reviste naționale acreditate. Vizibilitatea și recunoașterea este marcată prin 2 medalii obținute în cadrul Salonului European de Creativitate și Inovație EUROINVENT 2024 și Premiul „Paul Bran”. La fel, au fost organizate 6 conferințe științifice internaționale și 11 seminare, lansări publice, mese rotunde, work-shopuri.

Experții INCE au oferit suport în procesul de pregătire a analizelor și implicarea în prezentările oficiale de la Bruxelles pentru Clusterul 1 – Criteriul Economic, prin elaborarea și furnizarea informațiilor necesare pentru prezentarea națională.

Summary of the Activity and Results Obtained in the Sub-Programme in 2024
Strengthening the Resilience, Competitiveness, and Sustainability of the Economy of the
Republic of Moldova in the Context of the Accession Process to the European Union
Subprogram code 030101

The research conducted within this subprogram has contributed to the development of an integrated methodological framework that enables the evaluation of economic resilience across various dimensions and sectors, the analysis of competitiveness and sustainability, and the provision of useful tools and practical solutions for strengthening the national economy.

The main results obtained and implemented, taking into account the established objectives, are as follows:

- An integrated theoretical framework was developed, including: the economic resilience assessment system, based on the correlation of macro and microeconomic indicators; the concept of sustainable financing and the sustainable agriculture model, with resilience parameters adapted to the agricultural sector; as well as the methodological framework for assessing the competitiveness of enterprises, based on a coherent system of principles, variables, and relationships that ensure their applicability in research and practice.
- Studies of best practices in sustainable financing and sustainable agriculture, along with national empirical analyses, have contributed to the identification of optimal adaptation and implementation mechanisms for Moldova. The research highlighted the level of preparedness and motivation of the population for a sustainable economic transition and formulated concrete proposals for promoting the green and circular economy.
- Models, measurement methods, and relevant indicator systems were developed for monitoring the national economy and for comparing it with EU trends. These contribute to the transfer of best practices and the strengthening of economic resilience, competitiveness, and the transition towards a sustainable economy.
- New methodologies were developed, such as the methodology for assessing the competitiveness of enterprises at the sectoral and regional levels based on the Enterprise Competitiveness Index (ECI), and the methodology for assessing the infrastructure of higher education institutions. Additionally, unit labor costs and real effective exchange rates were estimated. These tools provide a solid methodological basis for performing estimations and rankings, creating profiles, and formulating findings and recommendations on the evolution of the targeted areas to inform public authorities and other stakeholders.
- A model for the implementation of photovoltaic panel projects in public institutions was developed, including a SWOT analysis and feasibility study. This represents a practical example for public institutions and entrepreneurs in the green economy, demonstrating the viability of renewable energy and facilitating the expansion of similar initiatives.

The results have been disseminated through 129 scientific papers published, 5 analytical papers, 6 posters presented at international exhibitions, and 2 scientific works. Visibility has been further enhanced through 11 papers published in journals and volumes indexed in the WoS/Scopus/Springer databases, as well as 42 articles published in specialized journals from abroad and accredited national journals. Visibility and recognition were also highlighted by 2 medals obtained at the European Salon of Creativity and Innovation EUROINVENT 2024 and the "Paul Bran" Award. Furthermore, 6 international scientific conferences and 11 seminars, public launches, round tables, and workshops were organized.

INCE experts provided support in the preparation of analyses and participation in official presentations in Brussels for Cluster 1 – Economic Criterion, by developing and providing the necessary information for the national presentation.